

DOKUMENT O POLITIKI PROJEKTA BEST BOSS

Nasveti za izboljšanje uspešnega nasledstva podjetij v turističnih MSPjih

www.bestboss-project.eu

Sporazum o donaciji št.: 2014-1-DE02-KA200-001608

Projekt je financiran s podporo Evropske komisije. Publikacija odraža poglede avtorjev – komisija ni odgovorna za morebitne načine uporabe podatkov te publikacije.

Uvod

Načrtovanje, organizacija in izvedba uspešnega nasledstva v podjetjih je en najbolj perečih prihodnjih problemov evropskega gospodarstva. Podjetja najdejo vedno manj usposobljenih in ambicioznih ljudi, katerim bi se lahko upravljanje posla zanesljivo predalo. To ne vpliva enakovredno na vse gospodarske sektorje: tisti, ki so najbolj ogroženi, večinoma slonijo na mikro in malih podjetjih. Turizem, kjer 95 % podjetij zaposluje manj kot 10 ljudi, je največji izmed sektorjev¹. Obenem je turistična industrija tretja največja gospodarska dejavnost in sektor se še vedno širi².

S pomočjo evropske raziskave je projekt Best Boss dobil pregled nad profesionalnimi modeli nasledstev v podjetjih znotraj evropske turistične industrije in ključne sposobnosti, veščine in znanje za vodje mikro in malih podjetjih. Glede na ta rezultat je bil razvit postopek ocenjevanja za naslednike MSPjev v turizmu – Best Boss Inventory (BBI), ki se ujema z modernimi postopki nasledstva podjetij.

Dokument navaja glavne rezultate evropske raziskave in podaja kratko razlago postopka ocenjevanja Best Boss Inventory. Predstavljene so ovire in nasveti za izboljšanje uspešnega nasledstva podjetij v turističnih MSPjih. To so opombe projektnih partnerjev, v katerih so odražena njihova opažanja o nasledstvu podjetij v njihovih državah. Na koncu dokumenta so predstavljeni splošni predlogi oblikovalcem politike po Evropski uniji.

Pred rezultati je na kratko predstavljen kontekst v katerem se je projekt Best Boss razvil.

¹ ETC (2004): European tourism: facts and figures.

² EC (2010): Europe, the world's No 1 tourist destination, p.3.

Splošni predlogi za politico

<p>1. OZAVEŠČANJE</p> <p>MSPji predstavljajo 60 % vseh evropskih podjetij in uspešno ali neuspešno poslovno nasledstvo tako vpliva na celotno gospodarstvo, še posebej na trg dela. Problematika neuspešnih poslovnih nasledstev prevladuje v vseh državah EU. Kot prvo, podjetja, še posebej MSPji, najdejo vedno manj ambicioznih ljudi, katerim bi trenutno vodstvo lahko zanesljivo predalo posel. Kot drugo, velik delež MSPjev nima načrta za predajo nasledstva – glede na raziskave, v Nemčiji in Združenem kraljestvu kar polovica MSPjev ni pripravljenih na to.</p>	
Predlog 1	Širjenje kulture učenja in inovacije. Kot je pokazala evropska raziskava, so med postopkom predaje nasledstva podjetja med najpomembnejšimi dejavniki sposobnosti morebitnega naslednika.
Predlog 2	Razvoj vsedržavnega omrežja morebitnih ali zainteresiranih naslednikov: primeren nabor morebitnih kandidatov za nasledstvo bi se moralo ustvariti s pomočjo raznih zainteresiranih strani.
Predlog 3	Politiki morajo razumeti postopek poslovne predaje nasledstva kot del njihovega regionalnega gospodarskega napredka. Recimo, skozi ustvaritev regionalnih »odborov za predajo poslovnega nasledstva v MSPjih«, kjer bi bili predstavljeni in analizirani najboljši primeri predaj nasledstva.
Predlog 4	Lastnike podjetij, je potrebno ozaveštevati o nujnosti sprememb, ki se prilagajajo trendom in potrebam trga.
Predlog 5	Spodbuditi bi bilo treba izmenjavo informacij, praktičnega znanja in izkušenj na državni/evropski ravni. Dober začetek bi bila vzpostavitev državnih in mednarodnih omrežij posvečenih temu problemu s strani projektnih partnerjev.

2. IZBOLIŠANJE MOŽNOSTI SODELOVANJA MED ZNANOSTJO IN GOSPODARSTVOM

Obstaja pomanjkanje sodelovanja med univerzami in podjetji, ki bi priskrbelo odprtemu trgu in podjetjem skupno znanje glede postopkov nasledstev podjetij. Trenutno deluje večina podjetij brez kakršnegakoli razvoja človeških virov in strategij za nasledstvo. Prav tako imajo podjetja premalo možnosti za profesionalno urjenje in premalo znanja o najboljših ocenjevanjih naslednikov podjetij. Visokošolski zavodi ali ustanove za poklicno izobraževanje in usposabljanje, kot so univerze in višje/visoke šole sodelujoče pri projektu Best Boss, imajo potencial in znanje za razvoj in izvršitev profesionalnih postopkov ocenjevanja naslednikov podjetij in konceptov razvoja človeških virov. Kako lahko visokošolski zavodi in ustanove za poklicno izobraževanje in usposabljanje pomagajo pri uspešnem poslovnem nasledstvu še naprej?

Predlog 1	Uporaba rezultatov pridobljenih z orodjem Best Boss v visokošolskih zavodih med rednimi predavanji ali seminarji. Poudarek naj bo na ključnih vodstvenih, organizacijskih in tržnih sposobnostih za poslovne naslednike, ki so bile ugotovljene skozi evropsko raziskavo.
Predlog 2	Spodbuditi je treba stalni dialog med delodajalci, visokošolskimi zavodi, ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja, iskalci zaposlitve in regionalnimi/državnimi organi s ciljem, da se izboljša učinkovitost ukrepov in programov za zaposlitev in urjenje ter ustvarijo pogoji za usposabljanje na delu skozi pripravništvo in učenje pri delu, da bi se izboljšale sposobnosti podjetnikov.
Predlog 3	Pristojni organi bi morali skupaj z visokošolskimi zavodi in ustanovami za poklicno izobraževanje in usposabljanje okrepiti in spodbujati izobraževanje o podjetništvu in usposabljanje za vodenje malih/družinskih podjetij, še posebej pri prenosih podjetij. Vključene bi morale biti tematike, kot so lastništvo, nasledstvo, vodstvo in pomembnost inovacij kot sredstvo za preoblikovanje podjetij.
Predlog 4	Ustvaritev centrov za raziskave na univerzah, ki se osredotočajo na delovanje MSPjev ali imajo posebne oddelke, ki se ukvarjajo z MSPji.
Predlog 5	Razvoj institucionalnega okvira za prenos rezultatov raziskav o nasledstvu podjetij z univerz v sektor MSPjev na način, da bi sredstva, dodeljena za raziskave, povzročila srednje in dolgoročno koristne učinke na gospodarstvo in družbo.

3. FINANČNA POMOČ

Pomanjkanje proračunskih in finančnih sredstev naj bi bila razloga za kaj neprekinjeno poslovanje ali ponovna vzpostavitev poslovanja nista prednostni nalogi podjetij. Turistični sektor je še posebej zaznamovan z mikro in malimi podjetji, ki ne morejo ponuditi donosnih pogojev za morebitne poslovne naslednike in jim tako grozi propad posla.

Predlog 1	Pristojni organi bi morali ustvariti ugodne pogoje za naložbo v človeške vire, kot so davčne prednosti, poenostavitev postopkov za poročanje o projektih povezanih s zaposlitvijo novih sil in zagotavljanje sredstev za razvoj.
Predlog 2	Treba bi bilo najti praktično rešitev za različne sisteme financiranja MSPjev za izbiro, zaposlitev, urjenje in ohranitev nadarjenih delavcev. Preoblikovane politike financiranja v sektorju MSPjev bi lahko okrepile ta podjetja in ponudile nove možnosti sodelovanja med njimi in univerzami.
Predlog 3	Jamstvene sheme za posojila, kjer bi država zagotovila delež posojila, bi znižale tveganja finančnih ustanov v primeru neplačila in zmanjšala izziv prevzema podjetja.
Predlog 4	Vlade bi lahko zagotovile neposredno finančno pomoč z ustvaritvijo okolja, ki bi omogočalo poslovanje, za ustanovitev ali prevzem vodstva MSPjev. Na primer, znižanje davkov, nižja davčna stopnja za nepremičnine MSPjev, poenostavitev davčnih predpisov, zvišanje praga za registracijo DDV, omogočanje stroškovno učinkovitega delovanja po predpisih, ...

4. RAZVOJ POSTOPKA OCENJEVANJA IN ORODJA BBI JE LE ZAČETEK	
Kakšni bi bili predlogi za nadaljnje raziskave, razvoj in delo glede problematike poslovnega nasledstva?	
Predlog 1	Ustvaritev preprostega in lahkega načina za dostop do orodja BBI in rezultatov projekta Best Boss.
Predlog 2	Razvoj omrežij skozi katere bi lahko oblikovalci političnih odločitev imeli dostop do lokalnih podjetij in uporabe ocenjevalnega orodja in bi tako delovali kot multiplikatorji.
Predlog 3	BBI razkrije močne in šibke točke kandidatov, a ne podpira nadaljnji razvoj poslovnih naslednikov. Razvil bi se lahko tečaj ali seminar, kjer bi kandidate individualno urili in izobrazili v idealne kandidate za položaj, ki bi ga prevzeli. Tako bi bili osnova in podpora končni test BBI.
Predlog 4	Trenutni BBI je bil razvit za turistični sektor, a se tudi druge industrije spopadajo z istim problemom in iščejo primerne naslednike podjetij.

BEST BOSS POLICY BRIEF

Nadaljnje branje

Za nadaljnje branje in vpogled v poročilo evropske raziskave in BBI, prosimo obiščite spletno stran Best Boss: www.bestboss-project.eu.

Na spodnjem seznamu boste našli dodatne vire, ki vam lahko pomagajo še boljše razumeti projekt Best Boss:

- Poročilo evropske raziskave
Vsi podatki, ozadje, izzivi in pojasnila o evropski raziskavi.
- Guideline I
Posledice in vplivi raziskovalne faze na razvoj postopka ocenjevanja in orodja Best Boss.
- Guideline II
Posledice in vplivi raziskovalne faze na razvoj dokumenta o politiki.
- Priročnik BBI
Podroben opis ozadja, znanstvene in kontekstualne podlage za Best Boss Inventory (BBI).
- Razni drugi materiali, ki so bili uporabljeni in prikazujejo proces projekta (glejte Glasila št. 1-4 za več podrobnosti). Tam lahko najdete tudi kontaktne informacije partnerjev za nadaljnja vprašanja.

Kontakt

Za dodatno povpraševanje lahko kontaktirate osebe s spodnjega seznama:

Prof. Dr. Habil Torsten Fischer - Fachhochschule des Mittelstands - University of Applied Sciences – Germany

Kontakt details: **Email**: fischer@fh-mittelstand.de; **Tel**: +49 385 742098-13

The information and views set out in this publication are those of the author(s) and do not necessarily reflect the official opinion of the European Union. Neither the European Union institutions and bodies nor any person acting on their behalf may be held responsible for the use which may be made of the information contained therein. Project number 2014-1-DE02-KA200-001608